

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рж1 у 64/2020
24.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., улица ... бр. ..., чији је пуномоћник Милош Вукосављевић, адвокат из ..., улица ... бр. ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Управног суда Р4 у 92/20 од 02.06.2020. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 24.07.2020. године, након спроведеног испитног поступка

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Управног суда Р4 у 92/20 од 02.06.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагач је 16.06.2020. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 92/20 од 02.06.2020. године, којим је одбијен његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда I-4У 23050/18, као неоснован.

Предлагач сматра да у образложењу оспореног решења нису правилно и довољно цењени критеријуми од значаја за утврђивање повреде права на суђење у разумном року. Позивајући се на праксу Европског суда за људска права и Врховног касационог суда, као и на одредбе Устава Републике Србије, предлагач истиче да остваривање права на пензију подразумева приоритетно и ефикасно одлучивање, без обзира на оптерећеност суда или судије бројем предмета, јер се ради о егзистенцијалном праву. Сматра да му је због непоступања суда у разумном року угрожено и право на мирно уживање својине. Предлаже да суд преиначи ожалбено решење, усвоји приговор предлагача, наложи поступајућем судији предузимање мера ради решавања предмета, као и да обавезе Републику Србију да предлагачу надокнади све трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82, „Службени гласник РС“ 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предметног суђења, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем је одбијен приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету Управног суда I-4У 23050/18, као неоснован, са образложењем да од подношења тужбе 21.12.2018. године до подношења приговора 22.04.2020. године није протекао толико дуг временски период који би довео до повреде права на суђење у разумном року, при чему у том периоду није било неактивности суда, који је прибавио одговор на тужбу и списе предмета и на тај начин обезбедио процесне услове за даље поступање. Управни суд је нарочито имао у виду да се у овом случају не ради о остваривању права на пензију, односно о утврђивању статусног права, што би захтевало приоритетно и ефикасно поступање суда, већ о исплати висине разлике „између утврђеног и усклађеног износа пензије“.

Врховни касациони суд налази да се у жалби основано указује на то да правилна примена стандарда суђења у разумном року подразумева утврђивање скупа чињеница и примену више критеријума преузетих из праксе Европског суда за људска права, а ближе наведених у члану 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року. При одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, морају се уважавати све околности предметног случаја, а кључни значај има чињеница дужине трајања поступка. Предлагач своје становиште о повреди права на суђење у разумном року у приговору и жалби заснива на дугом трајању управног спора, који је у тренутку подношења приговора трајао годину и четири месеца. Међутим, Врховни касациони суд налази да се у поступку заштите права на суђење у разумном року у управном спору не сме занемарити трајање управног поступка који је претходио подношењу тужбе. У конкретном случају, управни и судски поступак интегрално посматрано не трају неразумно дуго, па се непоступање суда од достављања одговора на тужбу са списима предмета туженог органа 05.03.2019. године до подношења приговора ради убрзавања поступка 22.04.2020. године не може сматрати повредом права на суђење у разумном року. Наиме, према ставу Европског суда за људска права, кашњење у току одређене фазе поступка може бити допуштено под условом да укупно трајање поступка није прекорачено (став 36. пресуде Европског суда за људска права од 08.12.1983. године у предмету *Preto i dr protiv Italije*, број представке 7984/77).

По налажењу Врховног касационог суда, несумњиво је да постоји интерес предлагача да о његовој тужби буде одлучено за што краће време, али је Управни суд правилно оценио да се не ради о предмету који захтева приоритетно и хитно

одлучивање с`обзиром на то да је предлагач уживалац инвалидске пензије, а да се оспорени поступак води по његовом захтеву за исплату износа у висини разлике утврђеног износа пензије и умањеног износа који му се исплаћује применом Закона о привременом уређивању начина исплате пензије. Како предмет спора није статусне природе и како његово решавање законом није предвиђено као хитно, он спада у групу предмета које треба решавати према редоследу пријема. Поштовање редоследа решавања предмета је обавеза коју не прописује само члан 177. Судског пословника („Службени гласник РС“, бр. 110/09 ... 16/18), већ је она прописана и чланом 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року. Изграђени стандарди Европског суда за људска права налажу да се у суду који је преоптерећен нерешеним предметима (као што је Управни суд), од решавања предмета према редоследу пријема у суд одступи када су у питању предмети који се морају приоритетно решавати, али предмет предлагача не спада у ту групу.

Врховни касациони суд на крају примећује да је приговор предлагача ради убрзавања поступка поднет у току трајања ванредног стања када је рад судова био редукован на тај начин што су се, у складу са Закључком Високог савета судства број 119-05-132/2020-1 од 18.03.2020. године, одржавала само суђења која не трпе одлагања у предметима у кривичној и грађанској материји који су таксативно наведени у Закључку и када је Управни суд био објективно спречен да предузима све редовне активности у предметима. У ситуацији када је због појаве заразне болести доведено у питање не само здравље становништва, већ и нормално одвијање живота у држави, укључујући функционисање њених институција (државних органа и јавних служби) и привредних субјеката, предлагач не може основано очекивати да ће подношење приговора моћи да доведе до делотворног убрзања судског поступка чији је предмет исплата умањеног износа пензије на основу Закона о привременом уређивању начина исплате пензије.

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, у ставу првом диспозитива одбио жалбу предлагача.

Врховни касациони суд је у ставу другом одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

Судија

Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку:

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић